

# Daniel Kitabı – Yetmiş Yeddinci Nömrə

## *Peyğəmbərlik Parallelinin Aşkarlanması: 1863-cü ildə Laodikeyalı Adventizm və Müqəddəs Kitab Tipologiyası*

Jeff Pippenger  
2024-02-10

1863-cü ildəki Laodikeyalı Adventizmin üsyanı, Yerixonun yenidən qurulmasına qarşı elan edilmiş lənətlə tipikləşdirilmişdir.

Yeşua o zaman onları and içdirərək dedi: “Rəbbin önündə bu Yerixo şəhərini yenidən qurmağa qalxan adam lənətli olsun; onun təməlini ilk oğlu bahasına qoyacaq, qapılarını isə ən kiçik oğlu bahasına quracaq.” Yeşua 6:26.

1863-cü ildə Laodikeyalı Adventizmin üsyanı, bənnaların künc daşını rədd etməsi ilə təmsil edilmişdir.

İsa onlara dedi: Məgər siz Müqəddəs Yazılarda heç vaxt oxumamısınız mı: “Bənnaların rədd etdiyi daş guşənin baş daşı oldu; bu, Rəbbin işidir və gözlərimizdə heyvətamizdir”? Buna görə sizə deyirəm: Allahın Padşahlığı sizdən alınacaq və onun bəhrələrini yetişdirən bir xalqa veriləcək. Matta 21:42, 43.

1863-cü ildə Laodikiyalı Adventizmin üsyanı Harunun qızıl buzovu ilə tipləşdirilmişdir.

Çünki mənə dedilər: “Bizə qarşımızda gedəcək allahlar düzəlt; çünki bizi Misir torpağından çıxarmış o adam, bu Musa barədə onun başına nə gəldiyini bilmirik”. Mən də onlara dedim: “Kimin qızılı varsa, onu çıxarsın”. Beləcə onu mənə verdilər; mən də onu oda atdım və bu buzov ortaya çıxdı. Musa xalqın çılpaq olduğunu görəndə (çünki Harun onları düşmənləri arasında rüsvay olmaq üçün çılpaq etmişdi). Çıxış 32:23–25.

1863-cü ildəki Laodikeyalı Adventizmin üsyanı Yeroboamın iki qızıl buzovu ilə təmsil edilmişdir.

Əgər bu xalq Yerusəlimdə Rəbbin evində qurban kəsmək üçün yuxarı qalxsə, onda bu xalqın ürəyi yenidən öz ağasına, yəni Yəhuda padşahı Rexavamın yanına dönər; onlar mənə öldürər və yenə Yəhuda padşahı Rexavamın yanına qayıdalar. Buna görə də padşah məşvərət etdi, iki qızıl buzov düzəltdi və onlara dedi: “Yerusəlimə qalxmaq sizin üçün artıq çoxdur; ey İsrail, səni Misir torpağından çıxaran allahların budur”. Birini Beyteldə qoydu, o birini isə Danda yerləşdirdi. 1 Padşahlar 12:27–29.

1863-cü ildəki Laodikiya Adventizminin üsyanı, eşşəklə aslanın arasında ölən Yəhudadan olan peyğəmbərlə timsallaşdırılmışdır.

Və belə oldu: o, çörək yedikdən və içdikdən sonra, geri gətirdiyi peyğəmbər üçün ona eşşəyi yəhərlədi. O gedəndə yolda bir şir onun qarşısına çıxdı və onu öldürdü; onun cəsədi yolda qaldı, eşşək də onun yanında dururdu, şir də cəsədin yanında durmuşdu. 1 Padşahlar 13:23, 24.

1863-cü ildəki Laodikeya Adventizminin üsyanı, qədim İsrailin səhradakı sərgərdanlığının başlanğıcı olan onuncu sınaqla rəmzləşdirilmişdir.

Lakin Mənim həyatım haqqı üçün, Rəbbin izzəti bütün yer üzünü dolduracaqdır. Çünki izzətimi və Misirdə, eləcə də səhrada etdiyim möcüzələrimi görmüş, indi isə Məni bu on dəfə sınamış və səsimə qulaq asmamış o adamların heç biri, şübhəsiz, atalarına and içdiyim torpağı görməyəcək; Məni qəzəbləndirənlərin heç biri onu görməyəcək. Ancaq qulum Kalev, çünki onda başqa bir ruh var idi və O, Mənim ardımca kamil surətdə getdi, onu daxil olduğu torpağa gətirəcəyəm; onun nəslə də oraya sahib olacaqdır. Saylar 14:21–23.

Həvari Paul öyrədirdi:

Bütün bu şeylər onlara nümunə olaraq baş verdi; və üzərlərinə dövlərin sonu yetişmiş olan bizə ibrət üçün yazıldı. 1 Korinfilərə 10:11.

Bu peyğəmbərlik prinsipini şərh edərək, Bacı Uayt dedi:

“Qədim peyğəmbərlərin hər biri öz dövlərindən daha çox bizim dövrümüz üçün danışmışdır; belə ki, onların peyğəmbərlikləri bizim üçün qüvvədədir. ‘İndi bütün bu şeylər onlara ibrət olsun deyə baş verdi; və əsrlərin sonu üzərinə gəlmiş olan bizə nəsihət üçün yazıldı.’ 1 Korinfilərə 10:11. ‘Onlara aşkar olundu ki, onlar bunları özləri üçün deyil, sizin üçün xidmət edirdilər; göydən göndərilmiş Müqəddəs Ruh vasitəsilə sizə Müjdəni vəz edənlər tərəfindən indi sizə bildirilmiş olan bu şeyləri; mələklər də bunlara nəzər salmağı arzulayırlar.’ 1 Peter 1:12....”

“Müqəddəs Kitab öz xəzinələrini bu son nəsil üçün toplamış və bir yerə bağlamışdır. Əhdi-Ətiq tarixinin bütün böyük hadisələri və ciddi vəqələri bu son günlərdə kilsədə təkrar olunmuşdur və olunmaqdadır.” Selected Messages, book 3, 338, 339.

Yeşayaya görə, son yağışın xəbəri bir xəbərdir; çünki o bildirir ki, pislər onu eşitməkdən imtina edəcəklər və həmin xəbəri “sətir üstünə sətir” kimi təsvir edir.

O, biliyi kimə öyrədəcək? və təlimi kimə anlatdıracaq? Süddən kəsilmişlərə, döşdən ayrılmışlara. Çünki qayda qayda üstə, qayda qayda üstə; sətir sətir üstə, sətir sətir üstə; burada bir az, orada bir az olmalıdır; çünki O, bu xalqa pəltək dodaqlarla və başqa bir dillə danışacaq. O dedi: “Yorğunu rahatlandıracağınız istirahət budur; və təzələnmə budur”; amma onlar qulaq asmaq istəmədilər. Lakin Rəbbin sözü onlar üçün qayda qayda üstə, qayda qayda üstə; sətir sətir üstə, sətir sətir üstə; burada bir az, orada bir az oldu ki, gedib arxası üstə yıxılınsınlar, qırılsınlar, tora düşsünlər və yaxalansınlar. Yeşaya 28:9–13.

Az əvvəl müəyyən etdiyimiz altı xəttədən — və əlbəttə, göstərmədiyimiz başqaları da vardır — biri 1863-cü ili vurğulayır; bu, səhrada sərgərdan gəzməyə aparıb çıxaran mərhələli bir sınağın sonu kimi təqdim olunur. İkisi əvvəlki əhd xalqının kənara qoyulub yerinə yeni seçilmiş bir xalqın gətirildiyini vurğulayır. Biri, Allahın lənəti altında olduğu kimi dağılmış və tərk edilmiş halda qalması nəzərdə tutulan bir şeyi yenidən bərpa etməyə görə lənəti göstərir, digəri isə getməyiniz qadağan edilmiş yerə qayıtmağa görə lənəti göstərir. İkisi isə Həbəququn iki lövhəsini təmsil edən On Əmrin iki lövhəsinin saxtalarının nümunələrini təqdim edir.

Harunla Yarovamın qızıl buzovları, saxta 1863 cədvəlini təmsil edən qısqanlıqın saxta surətini təmsil edir. Bir araya gətirildikdə, Harun və Yarovamın iki şahidi öyrədir ki, Habaququn iki lövhəsi bir lövhəni təmsil edir; eynilə On Əmrin iki lövhəsi Allahın bir qanununu təmsil etdiyi kimi. Birlikdə onlar, bir araya gətirildikdə iki hissədən ibarət olan bir rəmzə çevrilirlər. Allahın qanununun iki lövhəsinə aid olan eyni peyğəmbərlik dinamikası Habaququn iki lövhəsində də mövcuddur və Harunla Yarovamın saxtaları birlikdə həmin peyğəmbərlik fenomeninə toxunur.

Adventizmin birinci nəslə Hizqiyal kitabının səkkizinci fəslindəki qısqanlıq surəti ilə təmsil edilmişdir. Hizqiyalın səkkizinci fəslində altıncı ilin altıncı ayının beşinci günündə başlayan görüntü doqquzuncu fəslə qədər davam edir; orada yüz qırx dörd minin möhürlənməsi təsvir olunur. Doqquzuncu fəsləki möhürlənmə təsvirinə müraciət edərkən, Bacı Vayt Allahın xarakterinin o xüsusiyyətini də daxil edir ki, bu xüsusiyyət Allahın itaətsiz olanları üçüncü və dördüncü nəslə cəzalandırdığını göstərir. Beləliklə, o, birbaşa ikinci əmrə bağlı olan həqiqəti də daxil edir; bu, Harunun və Yarovamın qızıl danaları kimi bütələrə ibadəti qadağan edən əmrdir.

“Və O, yanında yazıçının mürəkkəbqabı olan kətan geyimli adama səsləndi; və Rəbb ona dedi: Şəhərin ortasından, Yerusəlimin ortasından keç və onun içində edilən bütün iyrəncliklərə görə ah çəkib fəryad edən adamların alınları üzərinə bir nişan qoy. O birilərinə isə mənim eşidəcəyim şəkildə dedi: Onun ardınca şəhərin içindən keçin və vurun; gözünüz əsirgəməsin, nə də rəhminiz olsun: qocaları da, cavanları da, bakirə qızları da, körpələri də, qadınları da tamamilə qırın; lakin üzərində nişan olan heç bir adama yaxınlaşmayın; və Mənim müqəddəs məkanımdan başlayın. O zaman onlar məbədin önündə olan qocaman adamlardan başladılar.”

“İsa qisas geyimlərini geyinib Allahın onlara verdiyi işığa cavab verməmiş olanların üzərinə hökmlərdə Öz qəzəbini tökmək üçün səmavi məbədin mərhəmət kürsüsünü tərk etmək üzrədir. «Pis bir əmələ qarşı hökm tez icra olunmadığına görə, buna görə də bəşər övladlarının ürəyi pislik etməyə tamamilə yönəlmişdir». Rəbbin onlara qarşı göstərdiyi səbir və uzunmüddətli təhəmmül vasitəsilə yumşalmaq əvəzinə, Allahdan qorxmayan və həqiqəti sevməyənlər öz şər yollarında ürəklərini daha da bərkidirlər. Lakin Allahın təhəmmülünün də sərhədləri vardır və çoxları bu sərhədləri hədsiz dərəcədə aşır. Onlar lütfün hüdudlarını keçmişlər və buna görə də Allah müdaxilə etməli və Öz izzətini müdafiə etməlidir.

“Rəbb amurlular haqqında dedi: “Dördüncü nəslə onlar yenidən bura qayıdacaqlar; çünki amurluların təqsiri hələ dolmamışdır.” Bu xalq öz bütperəstliyi və pozğunluğu ilə aşkar şəkildə seçilsə də, hələ öz təqsir kasasını doldurmamışdı və Allah onların tamamilə məhv edilməsi üçün əmr verməyəcəkdi. Xalq ilahi qüdrətin açıq-aşkar təzahür etdiyini görməli idi ki, onlar üzrsüz qalsınlar. Mərhəmətli Yaradan onların təqsirinə dördüncü nəslə dək dözməyə hazır idi. Sonra isə, əgər yaxşılığa doğru heç bir dəyişiklik görünməsəydi, Onun mühakimələri onların üzərinə enəcəkdi.

“Sonsuz Olan, yanılmaz dəqiqliklə, bütün millətlərlə hələ də hesab aparır. Onun mərhəməti tövbəyə çağırışlarla təklif olunduğu müddətdə bu hesab açıq qalacaq; lakin rəqəmlər Allahın müəyyən etdiyi bir həddə çatdıqda, Onun qəzəbinin xidməti başlanır. Hesab bağlanır. İlahi səbir sona çatır. Onların lehinə artıq mərhəmət dilənməsi yoxdur.

Peyğəmbər əsrlərin o tayına baxaraq bu zamanı öz görünündə görmüşdü. Bu dövrün millətləri misilsiz mərhəmətlərin qəbulçiləri olmuşlar. Göyün ən seçmə xeyir-duaları onlara verilmişdir, lakin artan təkəbbür, tamahkarlıq, büt-pərəstlik, Allaha nifrət və alçaq nankorluq onların əleyhinə yazılmışdır. Onlar Allahla olan hesablarını sürətlə bağlamaqdadırlar.

“Lakin mənə titrədən budur ki, ən böyük nuru və imtiyazları almış olanlar hakim günahkarlığın təsiri ilə murdarlanmışlar. Ətraflarındakı saleh olmayanların təsiri altında, hətta həqiqəti etiraf edənlərin bir çoxu da soyumuş və şərin güclü axını tərəfindən aşağı çəkilmişdir. Həqiqi təqva və müqəddəsliyə yönələn ümumi istehza, Allahla sıx bağlılıqda olmayanları Onun qanununa hörmətlərini itirməyə aparır. Əgər onlar işığı izləyir və qəlbədən həqiqətə itaət edirdilərsə, bu müqəddəs qanun, ona belə nifrət edilib kənara atıldığı zaman, onlara daha da qiymətli görünərdi. Allahın qanununa qarşı hörmətsizlik daha aşkar olduqca, ona riayət edənlərlə dünya arasındakı ayırdedici xətt daha aydın görünür. İlahi hökmlərə məhəbbət bir sinifdə artdığı dərəcədə, digər bir sinifdə onlara qarşı həqarət də artır.”

“Böhran sürətlə yaxınlaşır. Sürətlə artan rəqəmlər göstərir ki, Allahın ziyarət vaxtı artıq demək olar ki, gəlib çatmışdır. O, cəza verməyə istəksiz olsa da, yenə də cəza verəcək və bunu tezliklə edəcəkdir. İşıqda yeriyənlər yaxınlaşan təhlükənin əlamətlərini görəcəklər; lakin onlar sakit, laqeyd bir gözlənti içində oturub, Allahın ziyarət günü Öz xalqını qoruyacağı inamı ilə özlərini təsəlli etməməlidirlər. Əsla belə deyil. Onlar dərk etməlidirlər ki, başqalarını xilas etmək üçün səylə çalışmaq, kömək üçün Allaha möhkəm imanla baxmaq onların borcudur. ‘Saleh adamın təsirli, hərərətli duası çox şeyə qadirdir.’”

“Möminliyin mayası öz qüdrətini tamamilə itirməmişdir. Kilsənin təhlükəsi və ruh düşkünlüyü ən böyük həddə çatdığı vaxt, nurda dayanan kiçik dəstə ölkədə törədilən iyrəncliklərə görə ah-nalə edib fəryad edəcəkdir. Lakin onların duaları xüsusilə kilsə naminə yüksələcəkdir, çünki onun üzvləri dünyanın tərzinə uyğun hərəkət edirlər.

Bu sədaqətli azlığın səmimi duaları hədəf getməyəcək. Rəbb qisas alan kimi zühur etdiyi zaman, O, həm də imanı öz paklığında qoruyub saxlayan və özlərini dünyadan ləkəsiz saxlamış olanların hamısının himayədarı kimi gələcək. Məhz bu vaxt Allah Özünə gecə-gündüz fəryad edən seçilmişlərinin haqqını almağı vəd etmişdir, baxmayaraq ki, onlara qarşı uzun səbir göstərir.

“Əmr budur: “Şəhərin ortasından, Yerusəlimin ortasından keç və onun içində edilən bütün iyrəncliklərə görə ah çəkən, fəryad edən adamların alınlarına bir nişan qoy.” Ah çəkib fəryad edən bu adamlar həyat sözlərini bəyan edirdilər; məzəmmət etmiş, nəsihət vermiş və yalvarmışdılar. Allahı hörmətdən salmış olanlardan bəziləri tövbə etdi və Onun qarşısında qəlblərini alçaltdı. Lakin Rəbbin izzəti İsraildən ayrılmışdı; bir çoxları hələ də dinin zahiri formalarını davam etdirdilər də, Onun qüdrəti və hüzuru yox idi.” Testimonies, 5-ci cild, 207–210.

Yezekiel tərəfindən təqdim olunduğu kimi möhürlənmə görüntüsünü düzgün şəkildə bölmək üçün Adventizmin dörd nəslini başa düşmək zəruridir. Bacı Vayt seçdiyimiz parçaya birbaşa Yezekielin doqquzuncu fəslinə istinad etməklə başlayır və seçdiyimiz hissə də Yezekielin doqquzuncu fəslinə birbaşa istinadla bitir. Həmin parçatda o, Yezekiel barədə belə deyir: “Peyğəmbər əsrlər boyunca

irəli baxaraq bu zamanı öz görüntüsü önündə görmüşdü.” Yezekiel yüz qırx dörd minin möhürlənməsi zamanı baş verən şəraiti görmüşdü.

Əvvəlki məqalədə biz Peyğəmbərlik Ruhundan olan üç xüsusi parça əsasında müəyyən etdik ki, Yeşayanın “Efrayimin sərxoşları”, hansı ki bu parçada “qədim kişilər” kimi müəyyən edilir və hər iki parçada Yerusəlimin (Adventizmin) rəhbərliyini təmsil edir, Allahın qüdrətinin əvvəlki illərdə olduğu kimi qüdrətli bir təzahürünün baş verəcəyini görə bilmirlər. Bu parçada isə onların görməkdən imtina etdikləri Allah qüdrətinin məhz həmin təzahürü onların üzərinə gətirilən ilahi hökmün bir hissəsi kimi baş verəcəkdir; çünki belə deyilir ki, “xalq ilahi qüdrətin nəzərəcərpacaq şəkildə təzahür etdiyini görməli idi ki, üzrsüz qalsınlar.”

Laodikiyalı Adventizm 11 sentyabr 2001-ci ildə çiləməyə başlamış son yağışın təzahürünü görməkdən imtina edir, lakin Gecəyarısı Fəryadının xəbəri axır günlərdə təkrarlandığı zaman onlar həmin yağışın kulminasiya nöqtəsini görəcəklər. Həmin xəbər üçüncü Vayının İslamıdır. Məgər öz Məsihini yenidən çarmıxa çəkmiş qədim İsrailin rəhbərliyi Pentikost günündə Müqəddəs Ruhun töküldüyünü görmədimi?

Bu hissə kilsəni müəyyən edir; kontekstə görə kilsə Yezekel tərəfindən Yerusəlim kimi təmsil olunur və kilsənin (Yerusəlimin) daxilində olan üzvlər “kiçik bir dəstə” ilə qarşılaşdırılır; onlar həmçinin “ışıqda yeriyənlər” və “sadiq azlıq” kimi tanınırlar. Müqəddəs Kitab öyrədir ki, “çoxları” çağırılır, lakin “azları” seçilir. Hissənin mövzusunda Allahın Öz xalqının üzərinə gətirdiyi qəzəb də daxildir. Xalq öz hökmünü öz üzərinə gətirmişdir, lakin Allah məhvetmə işini yerinə yetirənin Onun mələkləri olduğunu xüsusi olaraq vurğulayır. Allah heç vaxt yalan danışmır və O, insanların təqsirini üçüncü və dördüncü nəslə qədər ziyarət edənin məhz Özünün olduğunu vəd etmişdir. Hökmün icrasını Allahdan başqasına aid etmək Onun xarakterini inkar etmək və Onun yalançı olduğunu irəli sürmək deməkdir.

Mətn göstərir ki, Hizqiyalın məhv edən mələkləri Yerusəlimin arasından keçməyə başlayanda, məhz o zaman “Onun qəzəbinin xidməti başlanır.” Allahın qəzəbi Yerusəlimdən başlayır; bu isə Onun kilsəsidir, yəni Laodikeyalı Adventizmdir.

Çünki mühakimənin Allahın evindən başlanmasının vaxtı gəlib; əgər o, əvvəlcə bizdən başlayırsa, onda Allahın Müjdəsinə itaət etməyənlərin aqibəti nə olacaq? 1 Peter 4:17.

Allahın qəzəbi Allahın mələkləri tərəfindən icra olunur və onların işi başladığında onlara əmr edilir ki, “vurun” hamını və “gözlünüz əsirgəməsin, nə də mərhəmət edin: qocaları da, cavanları da, qızları da, körpə uşaqları da, qadınları da tamamilə öldürün; lakin üzərində nişan olan heç bir adama yaxınlaşmayın; və Mənim müqəddəs məbədimdən başlayın.” Allahın qəzəbi müqəddəs mələklər tərəfindən yerinə yetirilir və burada müəyyən etmək istədiyimiz məqam budur ki, Allahın qəzəb xidmətinin başlanğıcı dördüncü nəsildə həyata keçirilir.

Bu araşdırmanı növbəti məqalədə davam etdirəcəyik.

Və Rəbbin qurbanı günündə belə olacaq ki, Mən başçıları, padşahın oğullarını və yad libas geyinənlərin hamısını cəzalandıracağam. Həmin gündə ağalarının evlərini zorakılıq və hiylə ilə dolduran, astanadan atılıb keçənlərin hamısını da cəzalandıracağam. Və o gün belə olacaq,

Rəbb bəyan edir, Balıq darvazasından fəryad səsi, ikinci məhəllədən ah-nalə və təpələrdən böyük bir çaxnaşma gələcək. Fəryad edin, ey Makteş sakinləri, çünki bütün tacir xalq məhv edildi; gümüş daşıyanların hamısı məhv olub getdi. Və o vaxt belə olacaq ki, Mən Yerusəlimi çıraqlarla axtaracağam və öz çöküntüləri üzərində sakitləşib qalan adamları cəzalandıracağam; ürəklərində deyənləri ki, Rəbb nə yaxşılıq edəcək, nə də pislik. Sefanya 1:8–12.